

A kiszombori

**Dózsa György
Általános Iskola**

**MÓDOSÍTOTT
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK**

szakértői véleményezése

Készítette:

**Tóth Géza
közoktatási szakértő
(SZ022480)**

**Cegléd
2012**

1. Az iskola Pedagógiai Programjának módosítása

Az iskola nevelőtestülete a jogszabályi változásoknak megfelelően, többször módosította az elmúlt években Pedagógiai Programját. Legutóbb a 2010. évi közoktatási törvényi változásoknak való megfelelés érdekében, jelen esetben pedig a hatályos jogszabályok adta lehetőségekhez és kötelezettségekhez történő igazítását végezték el a Pedagógiai Programnak.

A Program módosítására az alábbi négy területen került sor:

- a) iskolaotthonos nevelés és oktatás
- b) mindennapos testnevelés
- c) pályorientáció bevezetése
- d) év végi felmérések táblázatának kiegészítése

A Pedagógiai Program tartalmát a következő jogszabályok határozzák meg:

- ◆ az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,
- ◆ a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) kormányrendelet,
- ◆ a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX. 21.) OM-rendelet,
- ◆ a 32/1997. (XI. 5.) MKM-rendelet a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- ◆ a 11/1994. (VI. 8.) MKM-rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről,
- ◆ CXC törvény a nemzeti köznevelésről,
- ◆ NAT - 2012.

2. Az iskolaotthonos nevelés és oktatás bevezetése

Az esélyt teremtő felkészítési lehetőségek között kiemelkedő szerepe van az iskolaotthonos oktatásnak. Az iskolaotthonos nevelés és oktatás a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztési folyamat, amelynek keretei között biztosítani kell nemcsak a felkészítést, hanem a pihenést, a kikapcsolódást, a szórakozást és a testmozgást is. Az iskolaotthonos nevelés és oktatás keretei között ötvözhető – **az 1-4. évfolyamon kívüli bevezetés mellett** – **az ötödik és a hatodik évfolyamon a szakrendszerű és a nem szakrendszerű oktatás**. Ebben az ellátási formában ugyanis elegendő időkeret áll rendelkezésre ahhoz, hogy az ismeretek meghatározott részét elsősorban tantárgyi keretek között dolgozza fel az iskola, tanári felkészítés mellett. Ugyanakkor elegendő idő áll rendelkezésre ahhoz is, hogy megoldják **a kulcskompetenciák megszilárdítását**, a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztéssel, a tanulók tanulási sajátosságainak figyelembevételével, a fejlesztési feladatok kulcskompetenciák szerint történő feldolgozásával a tantárgyi szerkezet kialakításának mellőzésével.

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás megszervezéséhez rendelkezésre állnak a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező foglalkozások, a napközis foglalkozások és a mindennapos testedzés foglalkozásainak időkeretei. Ezért ennek az ellátási formának a jellemzője **a délelőtti és a délutáni tanítási időszak igénybevétele**, melynek keretei között

biztosítható a tanulók részére az új ismeretek, tananyagok, követelmények elsajátítása és a következő tanítási napokra történő felkészülés. **Meg kell oldani a mindennapi testedzést is.**

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás megszervezéséhez rendelkezésre álló **időkeretet a közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján kell megállapítani**, mindig az adott évfolyamra meghatározott kötelező tanórai foglalkozások időkeretéből kiindulva, hozzácsatolva a kiszámítható nem kötelező tanórai foglalkozások, napközis foglalkozások, egyéni foglalkozások időkereteit. Az iskolaotthonos felkészítés keretei között nincs helye házi feladatnak, mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napokra. (243/2003. (XII. 17.) Korm. r. 3. § (4) bekezdés, 9/C. §;)

Az intézmény az iskolaotthonos nevelés és oktatás rendszerét nem teheti kötelezővé a szülő részére. Az iskolában akkor szervezhető iskolaotthonos oktatás, ha az abban való részvételt minden érintett szülő elfogadja, és kéri gyermekének felvételét. Ha az iskolában iskolaotthonos nevelést és oktatást szerveznek, fel kell készülni arra, hogy megoldják azoknak a tanulóknak a felvételét is, akik nem kívánnak bekapcsolódni ebbe az ellátási formába.

Az iskolaotthonos nevelésben és oktatásban ingyenes tankönyvellátást és ingyenes étkeztést kell biztosítani azoknak a tanulóknak, akik gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. Miután az iskolaotthonos oktatás egyik sajátossága, hogy a tanulók felkészülnek a következő tanítási napokra is, nincs szükség arra, hogy a tankönyvek odahaza is rendelkezésre álljanak.

Ezért az iskolaotthonos nevelésben és oktatásban meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a tankönyveket, füzeteket és más tanulói felszereléseket az iskolában tárolják. (Kt. 52. § (3) bek., (7) bek., (9) bekezdés. Illetve a Kt. 53. § (4) bekezdés.)

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás igényli a pedagógiai program és a helyi tanterv áttekintését, ennek az ellátási formának a beépítését. Az iskolaotthonos oktatásnak meg kell jelennie a Pedagógiai Program mindkét részében, vagyis **az iskola nevelési programjában és az iskola helyi tantervében is**. Az iskola, szabályozó munkáját az iskolaotthonos oktatás megszervezéséhez elkészített és kiadott helyi tanterv segíti. (Kt. 48. § (1) bekezdés a/ pont) E feladathoz felhasználható a Kompetenciafejlesztő oktatási program (pedagógiai rendszer) kerettanterve. (17/2004. (V. 20. OM. r. 1. sz. mell.)

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás 1 - 4. évfolyamon történő helyi iskolai bevezetését a Pedagógiai Program a következő oldalakon jeleníti meg: 5. oldal, 8. oldal és 25. oldal.

A 8. oldalon az iskolaotthonos nevelés és oktatás feladatát **az 1- 3. évfolyamokon** történő bevezetésben jelöli meg a Program, a 25. oldalon az alábbiakban fogalmazza meg a feladatot az „Iskolaotthoni foglalkozás” címszó alatt: **„Az intézmény 1-4. osztályig biztosítja a tanulók teljes ellátását (tízórai, ebéd, uzsonna) és felügyeletét 16 óráig.”**

Az ellentmondás feloldása szükséges!

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás intézményi bevezetésének jogi akadályai nincsen, ha a fenti ellentmondást sikerül feloldani. A személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása mellett javasolom bevezetésének támogatását!

3. A mindennapos testnevelés alkalmazása

A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény 27.§ (11) alapján „az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a **mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében**, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

A 97. § (6) alapján a „27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás **első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől** kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.”

A 2012/2013. tanévtől kezdődően, a törvényi előírásoknak megfelelően bevezetésre kerül az iskolában a **mindennapos testnevelés az 1. és 5. osztályokban**. A Pedagógiai Program erről az alábbiak szerint rendelkezik:

„A 2012/13-as tanévtől 1. és 5. évfolyamon bevezetjük a mindennapos testnevelést a nem kötelező tanórák keretéből. A többi évfolyamon való bevezetése éves felmenő rendszerben történik.”

A Program helyi tantervében az óraterv tartalmazza a mindennapos testnevelés bevezetéséhez szükséges kötelező és nem kötelező óraszámokat a megfelelő arányban a jelzett évfolyamokon.

Az iskolában a mindennapos testnevelés bevezetésének jogszabályi akadályja nincsen, azt a szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítása mellett javasolom elfogadásra!

4. A pályorientáció bevezetése

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Oktatásért Felelős Államtitkársága 2010. december 3-án mutatta be az új közoktatási törvény, valamint a pedagógus életpálya-modell koncepcióit, amelyek időközben jogszabályi erőre emelkedtek. A pályorientációról, mint az iskola alapfeladatáról úgy rendelkeznek, hogy elősegítse a felkészülést a felnőtt életre.

Pályaválasztás helyett tehát fontos új koncepcióként jelenik meg az **életút-támogató pályorientáció rendszerének kialakítása**, mint állami feladat.

E fogalom napjainkra felváltotta a beiskolázási tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás megnevezéseit. E rendszer csak akkor lehet sikeres, ha a ma fiataljai felnőtt korban értő módon tudják igénybe venni a munkaügyi szervezet, az alapítványok és más szolgáltatók által felajánlott munkavállalási, pályakorrekciós, és az ezekhez hasonló tanácsadási lehetőségeket. Ezen tudatosság alapja és feltétele az iskolai pályorientáció szerepének erősítése és fejlesztése.

A NAT, és a közoktatási törvény vonatkozásában is meg kell fogalmazni a különbséget a szakképzett pályaeorientációs tanácsadó feladatai és lehetőségei, valamint a műveltségterületi tanár pályaeorientációs részfeladatai között.

Az iskolai pályaeorientációs tanácsadó feladata, hogy:

- a. támogassa a tanárok pályaeorientációs részfeladatait,
- b. egyéni és csoportos pályatanácsadást végezzen az intézményben,
- c. kapcsolatot tartson a nemzeti pályaeorientációs rendszerrel.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény megfogalmazása szerint a pedagógus kötelezettsége, hogy segítse „tanítványai pályaeorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa”.

Az iskola a 2012/2013. tanévtől kezdve folyamatosan megvalósítja a **pályaeorientációs feladatokat a 7. és a 8. évfolyamokon**. A nevelőtestületi döntés alapján a Pedagógiai Program, következő oldalain található meg az erre vonatkozó szabályozást: 10., 51., 66., 80-81., 95. oldalakon.

A Pályaeorientáció címszó alatt az alábbi elvárásokat fogalmazza meg:

1. *„legyenek tájékozottak azokban a szakmákban, foglalkozásokban, melyek a környezet védelmét tűzik ki célul;”*
2. *„tudjanak különbséget tenni egészségre/ környezetre ártalmas / ártalmatlan veszélyes/ veszélytelen munkák között.”*

A nevelési program mellett a helyi tanterv is feltünteti a tantárgyak sorában a pályaeorientációt (4. számú melléklet).

A pályaeorientáció bevezetésének jogszabályi akadályja nincsen, azt a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett javaslom elfogadásra!

5. A év végi felmérések táblázatának kiegészítése

Az Pedagógiai Program 64. oldalán az év végi felmérések táblázatában a kompetenciamérések jelölésre kerültek, ezáltal a már működő tevékenység a dokumentációban is átvezetésre került.

Javaslom a módosítás elfogadását!

6. A program egészéről

Általános formai megfelelés

Rendelkezésre áll-e a programmódosítás elfogadásának folyamatában	
a diákönkormányzat véleményezése	igen
iskolaszék véleményezése	igen
a nevelőtestület elfogadása	igen
a program érvényességi idejének meghatározása	igen
intézkedés a program nyilvánosságra hozatalának módjáról és elhelyezéséről	igen
aláírás, pecsét megléte	igen

7. Összegzés

Javaslom a fenntartónak, hogy fogadja el az intézmény Pedagógiai Programjának fenti módosításait a jelzett ellentmondás feloldása, illetve annak a program szövegében történő átvezetése után, a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett.

Cegléd, 2012-08-21.

Tóth Géza
közoktatási szakértő